	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ **ОПП «Менеджмент»** **ІСТОРІЯ ТА КУЛЬТУРА УКРАЇНИ** **Спеціальність:** 073 «Менеджмент» **Галузь знань:** 07 «Управління та адміністрування»

Освітньо-професійний ступінь:	Фаховий молодший бакалавр		
Статус дисципліни відповідно до навчального плану	Обов'язковий освітній компонент ОПП «Менеджмент»		
Мова викладання:	українська		
Курс, семестр	Другий курс 3 семестр		
Семестровий контроль	екзамен		
Обсяг дисципліни: кредити ЄКТС/ кількість годин	Обсяг дисципліни 3 кредити / 90 годин		
Аудиторні заняття, годин:	Всього	Лекції	Практичні
денна форма:	46	22	24
заочна форма:	-	-	-
Самостійна робота, годин:	Денна форма – 44	Заочна форма –	
Мета курсу	формування у здобувачів освіти цілісного уявлення про основні етапи історичного та культурного розвитку України, закономірності українського державотворення, становлення національної ідентичності й культурної спадщини; розвиток здатності осмислювати історичні та культурні процеси в контексті європейського і світового розвитку, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та значення збереження і примноження моральних і культурних надбань українського народу.		
Завдання курсу	– засвоєння основних етапів, подій і закономірностей історичного розвитку України та процесів українського державотворення; – формування розуміння особливостей розвитку української культури, її матеріальних і духовних надбань та місця у європейському і світовому культурному просторі; – розвиток умінь установлювати причинно-наслідкові зв'язки між історичними подіями та процесами, аналізувати історичні джерела й оцінювати їх значення; – формування усвідомленого ставлення до моральних, культурних і громадянських цінностей, історичної пам'яті та національної культурної спадщини; – розвиток здатності аргументовано висловлювати власну позицію щодо історичних і культурних явищ на основі достовірної інформації.		
Компетентності	**ЗК 1.** Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. **ЗК 2.** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.		
Результати навчання	**РН 1.** Знати свої права, як члена суспільства, цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України		
Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти	Оцінювання якості підготовки здобувачів фахової передвищої освіти з дисципліни «Історія та культура України» здійснюється на кожному етапі навчання за 100-бальною шкалою з урахуванням чітких критеріїв для кожного виду навчальної діяльності. 1. Оцінювання роботи на практичних заняттях (max 20 балів: 10 занять × 2 бал) 2. Оцінювання самостійної роботи (max 10 балів: 10 завдань × 1 бал) 3. Оцінювання індивідуального завдання (ІНДЗ) (max 10 балів)		

	4. Оцінювання модульного контролю (max 20 балів: 2 МКР × 10 балів) 5. Критерії оцінювання семестрового іспиту (max 40 балів). Якщо здобувач набрав менше 25 балів на іспиті, іспит вважається нескладеним, а загальна підсумкова оцінка за дисципліну не виставляється (незалежно від суми стартових балів). Якщо здобувач успішно склав іспит (набрав 25 і більше балів), його стартовий та екзаменаційний бали додаються, утворюючи фінальну оцінку за 100-бальною шкалою. 6. Заохочувальні (бонусні) бали Додаткові бали можуть нараховуватися: – за рішенням циклової комісії— за активну науково-дослідну роботу (конференції, гуртки, публікації, олімпіади). – за рішенням викладача — за високу старанність: відсутність пропусків занять, наявність власного рукописного конспекту лекцій, опрацювання додаткового матеріалу та активність на консультаціях. *Примітка: Заохочувальні бали додаються до загального рейтингу, проте підсумкова сума балів за дисципліною не може перевищувати 100 балів, а за стартовою складовою — 60 балів згідно з Положенням про оцінювання*.
Зміст навчальної дисципліни:	**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.** **ОСНОВНІ ЕТАПИ ІСТОРИЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ** **Тема 1. Давня доба історії України. Населення Нижнього Придністров'я і Подунав'я в давності за часів первісного суспільства.** Найдавніші державні утворення на території України. Перші поселення людей на території Придунав'я, поява кіммерійців і скіфів. Грецькі колонії і античні міста. Гети в Придунав'ї та сармати. Черняхівська культура, гуни і авари, а також перебування Русі на Дунаї. **Тема 2. Київська Русь (кін. IX - поч. XIII ст.). Галицько-Волинське князівство. Українські землі під владою Литви і Польщі (XIV - перша половина XVII ст.).** Утворення Київської держави та політика перших князів династії Рюриковичів. Правління Володимира Великого та Ярослава Мудрого як період найвищого піднесення Руської держави. Процес політичної децентралізації Київської Русі, його причини та наслідки. Галицькі та Волинські землі у XII ст., причини їх економічного та політичного піднесення. Утворення Галицько-Волинської держави, її розквіт за правління Данила Романовича та його наступників. Занепад Галицько-Волинського князівства, його причини та історичне значення. **Тема 3. Українське козацтво. Українська національна революція середини XVII ст. Українська гетьманська держава, Правобережна Україна, Запорозька Січ в кінці XVII - у XVIII ст.** Причини та передумови виникнення козацтва, особливості господарського життя козаків. Запорозька Січ як центр організації козацтва та стосунки козаків з польським урядом. Причини, передумови та типологія Національної революції. Хронологічні межі та наслідки революції, початок періоду Руїни. **Тема 4. Українські землі у складі Російської та Австрійської імперій наприкінці XVIII - у першій половині XIX ст. Україна в другій пол. XIX ст.** Головні тенденції розвитку українських земель у першій половині XIX ст. Соціально-економічна та суспільна модернізація України у другій половині XIX ст. Основні риси економічного розвитку України на початку XX ст. **Тема 5. Україна на початку XX ст. Національно-демократична революція 1917-1920 рр. Україна у 20-30-ті рр. XX ст.** Лютнева революція 1917 р. в Росії, утворення Центральної Ради, її Універсали та їх історичне значення. Українсько-більшовицька війна, Брест-Литовський мирний договір та його значення для України. Конституція УНР 1918 р. і падіння Центральної Ради. Гетьманат П. Скоропадського: здобутки та прорахунки. Доба Директорії та діяльність Західноукраїнської Народної Республіки. Окупація України більшовиками та запровадження політики «воєнного комунізму». **Тема 6. Україна в Другій світовій війні (1939-1945 рр.) та післявоєнний період (1945-1954 рр.).** Початок Другої світової війни і Україна. Українські землі в умовах нацистської окупації, Рух Опору. Вигнання нацистських окупантів з території України та возз'єднання українських земель. **Тема 7. Україна у 1954-1991 рр. Основні віхи історичного розвитку 1991-2021 рр. Історія становлення відносин Україна - ЄС.** Післявоєнна відбудова та нова хвиля масових репресій другої половини 40-х - початку 50-х років в Україні. Голод 1946-1947 рр. в Україні. Спроба здійснення нової політики (середина 50-х - перша половина 60-х років). Наростання кризових явищ у соціально-економічному, політичному і культурному житті у другій половині 60-х - середині 80-х років. Розгортання правозахисного і дисидентського руху. Утвердження національної державності, конституційний процес в незалежній Україні. Проблеми соціально-економічного та політичного реформування українського суспільства на сучасному етапі. Революція Гідності, російська агресія проти України з 2014 р., повномасштабне

	вторгнення Російської Федерації у 2022 р., захист державного суверенітету й територіальної цілісності України. Європейська інтеграція України та набуття статусу кандидата на членство в Європейському Союзі. **ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.** **ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ** **Тема 8. Культура Київської Русі. Українська культура в другій половині XIV - першій половині XVII ст.** Характеристика української культури, періодизація, джерельна база та принципи вивчення історії української культури. Загальна характеристика періоду Київської Русі та вплив християнства на розвиток давньоруської культури. Культура Київської Русі як синтез язичництва та візантійського впливу: мова, писемність, освіта, наукові знання та література. Містобудування й архітектура, скульптура, живопис, декоративно-прикладне та музичне мистецтво. Соціокультурні процеси та мистецькі здобутки Галицько-Волинського князівства. **Тема 9. Українське бароко (середина XVII - кінець XVIII ст.). Національне відродження в Україні (кінець XVIII - XIX ст.).** Особливості розвитку української культури другої половини XVII - XVIII ст. Реформування церкви та освіти, роль Петра Могили у формуванні українського національного культурного середовища та відновленні культурних пам'яток Києва. Наука, розвиток філософських ідей Г.Сковороди, Ф.Прокоповича. Українська література та книгодрукування, барокова архітектура та образотворче мистецтво, розвиток музичного та театрального мистецтва. Особливості розвитку культури України на рубежі XIX - XX ст., роль суспільно-політичного руху в процесі поширення української національної ідеї. **Тема 10. Українська культура XX - початку XXI ст.** Демократичні тенденції розвитку освіти на початку XX ст. Українська наука початку XX ст., нові технічні відкриття та їхнє впровадження в Україні. Нові тенденції українського мистецтва на початку XX ст. (неоромантизм, експресіонізм, авангард), революційно-демократичний напрям в українській літературі. Чинники розвитку культури України в 1917-1921 рр., мистецтво цього періоду: театр, музика, образотворче мистецтво та архітектура. Основні напрямки відродження української культури на сучасному етапі, актуальність мовного питання в умовах незалежності. Стан та проблеми розвитку сучасної освіти в Україні, здобутки науки й мистецтва на сучасному етапі, молодіжна та професійна субкультура.
Пререквізити	Вивчення обов'язкового компонента ОКЗ-3 «Історія та культура України» базується на знаннях, отриманих здобувачами під час опанування загальноосвітніх (шкільних) дисциплін історичного та гуманітарного циклу.
Постреквізити	Знання, здобуті під час опанування цього курсу, є важливим світоглядним фундаментом для подальшого навчання та вивчення таких обов'язкових дисциплін загальної підготовки, як «Основи філософських знань» та «Правознавство».
Інформаційне забезпечення	**Основна література** 1. Боєва С.Ю., Бузань В.Ю., Кізлова А.А. та ін. Україна в контексті історичного розвитку Європи: підручник КПІ ім. Ігоря Сікорського / за ред. С. О. Костилєвої. Київ: Арт Економі, 2021. 306 с. 2. Бойко О.Д. Історія України : навч. посіб. Київ: Академвидав, 2021. 640 с. 3. Букач В. М. Історія української культури. Посібник. Одеса: ПНПУ, 2021. 120 с. 4. Історія та культура України : навч. посіб. / упоряд. П.О.Бідзіля, С.С.Дідик, К.А.Касаткіна. – Запоріжжя : ЗДМУ, 2020. – 156 с. 5. Історія та культура України : підручник / М.Лазарович. - Тернопіль : ЗУНУ, 2023. - 731 с. 6. Історія та культура України: навчальний посібник / упоряд. Бідзілі П.О., Дідик С.С., Касаткіна К.А. Запоріжжя: ЗДМУ, 2020. 156 с. 7. Історія України : навч. посіб. / В.І.Танцюра, С.М.Куліш, О.О.Пересада.– 2-ге вид., доп. – Харків : ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2020. – 536 с. 8. Історія України. Візуалізований посібник / Н.Харківська, Н.Морозова, Я.Егве. - Х. : Видавнича група «ОСНОВА», 2021. - 136 с. 9. Танцюра В.І., Куліш С. М., Пересада О. О. Історія України : навчальний посібник. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2020. 536 с. **Додаткова** 1. Гольд Г., Дорошева А.О. Антифашистський рух на землях Південної Бессарабії у 1941-1944 рр. та крах Румунії. *«Гілея (науковий вісник)»* : збірник наукових праць. К.: «Видавництво «Гілея»», 2018. Вип. 139 (12). Ч.1. Історичні науки. С. 178-183. 2. Демиденко О. Інтелектуальна міграція українців на рубежі XX-XXI століть: масштаби та основні характеристики явища. *Історико-політичні проблеми сучасного світу*. 2019. №. 39. С. 174-181. 3. Довган Ю.Л. Дипломатичні зв'язки представників УНР та ЗУНР з державами-переможницями на останньому етапі національно-визвольних змагань (серпень 1919

	р. –листопад 1920 р.): історіографія проблеми. *Гілея: науковий вісник*. 2014. №. 90. С. 122-127. 4. Дорошева А.О. Миротворчі зусилля та спроби урегулювання військової агресії росії проти України: історичний огляд. Дорошева А.О., Девтеров І.В., Поперечна Г.А. *Актуальні питання у сучасній науці*. 2023. № 11 (17). С. 1123-1136. 5. Дорошева А.О. «Усна історія» у дослідженні повоєнного життя населення Півдня України. *ІІІ Дунайські наукові читання: Голод 1946-1947 рр.: історичні, філософсько-психологічні та педагогічні аспекти*: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої (18-19 травня, 2017 р.). Ізмаїл, РВВ ІДГУ; «Смил», 2017. С. 86-89. 6. Красніцька Г.М. Геноцид української культури в другій половині XIX ст. Гілея: науковий вісник. 2015. №. 96. С. 30-33. 7. Курганова О. Барокова поезія на сторінках українських стародруків як об'єкт науково-бібліографічного обліку. Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. Вернадського. 2016. №. 44. С. 316-328. 8. Кучеров Г.Г., Коцюк В.Д. Форуми Просвіт Правобережної України як рушій їхньої культурно-освітньої діяльності (1917-1922 рр.). Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Історичні науки. 2013. №. 6. С. 331-339. 9. Лаурен Анна-Лєна, Луденіус Петер. Україна на межі. Львів : ЛА «Піраміда». 2016. 128 с. 10. Пальм Н.Д., Гетало Т.Є. Історія української культури : навч. посібник. Харьків: Вид-во ХНЕУ, 2013. 296 с. 11. Снайдер Т. Чорна земля. Голокост як історія і застереження. The Holocaust as history and warning. Пер. з англ. П. Білак, О. Камишникова, Т. Родіонова / наук. ред. В. Склокін. Київ : Медуза, 2017. 394 с. 12. History of Ukrainian Culture : Lecture notes / Dmytro Nefodov. – Миколаїв : видавець Румянцева Г. В., 2022. – 244 с. **Інформаційні ресурси** 1. Інститут історії України НАН України — history.org.ua 2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського — nbuv.gov.ua 3. Електронна бібліотека «Культура України» — elib.nlu.org.ua 4. Український інститут національної пам'яті — uinp.gov.ua 5. Центральний державний електронний архів України — tsdaea.archives.gov.ua 6. Український центр вивчення історії Голокосту — holocaust.kyiv.ua
Матеріально-технічне забезпечення	Для забезпечення освітнього процесу з навчальної дисципліни «Історія та культура України» використовуються: 1. Технічне: мультимедійні аудиторії (ПК, проєктор, екран), комп'ютерні класи з Wi-Fi. 2. Програмне: пакет MS Office (Word, PowerPoint), сучасні веббраузери. 3. Дистанційне: платформи Google Classroom; відеозв'язок (Google Meet / Zoom). 4. Інформаційно-методичне: навчально-методичний комплекс дисципліни (РПНД, силабус, конспекти лекцій, методичні вказівки); бібліотека ПрАТ «ВНЗ «МАУП» та електронні ресурси центру ім. Ярослава Мудрого.
Інформація про науково-педагогічного працівника (з фото)	 **Нестерова Ольга Валентинівна** доц. викладач вищої категорії e-mail: menedzmentuk@gmail.com моб. тел. (Viber/Telegram): (097)-167-68-80